

Skola i världsklass

DE FÖRSTA RESULTATEN FRÅN PRIO-PROJEKTET

Bakgrund

Den stora majoriteten av eleverna når grundskolans mål och andelen elever som uppnår målen i alla ämnen är den högsta på tio år. Svenska elever ligger i topp i Europa vad gäller trygghet och kunskaper om hur samhället fungerar. Samtidigt brottas skolan med problem, andelen elever som blir behöriga till gymnasiet sjunker, likaså andelen som lämnar gymnasiet med slutbetyg.

SKL vill bidra till att resultaten i skolan förbättras. Bland annat stödjer vi våra medlemmar genom speciella satsningar på matematik, ledarskap och annan skolutveckling. Vi deltar i ett brett samarbete för att utveckla skolforskningen.

PRIO – Kartlägg och förändra utifrån forskning

Ett sätt att nå bättre resultat i skolan är att varje skola kartlägger sina behov. Hur ser samarbetet ut mellan lärarna, vilket stöd får man från rektor, vad lägger man sin tid på och hur prioriterar man sin kompetens? Detta arbete sker i PRIO – Planering, Resultat, Initiativ och Organisation. Projektet drivs sedan januari 2012 av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Stockholms stad. Projektet har utvecklats med stöd av konsultbolaget McKinsey & Company.

PRIO bygger på slutsatserna från McKinseys två rapporter om framgångsrika skolsystem från 2007 och 2010 samt annan aktuell forskning om vad som påverkar elevers studieresultat.

Höj kunskapsresultaten med en lärande organisation

PRIO-projektet har som övergripande mål att varaktigt höja kunskapsresultaten i den svenska skolan. Fokus ligger på att utveckla skolans interna processer och arbetssätt för att skapa en mer lärande organisation. Det handlar framförallt om två saker:

- Att stärka det kollegiala samarbetet, framförallt mellan lärare
- Att utveckla arbetssätt så att skolledningen styr skolans resurser dit de gör störst nytta.

Två pilotskolor i Stockholm

Projektet har under vårterminen 2012 genomförts på två pilotskolor i Stockholms stad: Maltesholmsskolan (F-6) och Aspuddens skola (F-9).

Den här rapporten redovisar några av resultaten från pilotprojektet och hur skolorna valt att gå vidare i sitt utvecklingsarbete. SKL:s långsiktiga mål är att sprida erfarenheterna från projektet till alla kommuner.

Det kom vi fram till

För att få en gemensam bild av skolornas styrkor och utvecklingsområden fick skolledningen självskatta skolan medan lärare studerade sin arbetstid genom tidsloggning och intervjuer. Kartläggningen visade att båda skolorna behövde förbättra sig inom framförallt tre områden:

1. Möteseffektivitet

Det visade sig att mötesrutiner ofta saknades och att de rutiner som fanns var bristfälliga. Detta ledde till ineffektiva möten som mest handlade om praktisk information och elevärenden. Lärarna upplevde själva att de ofta fastnade i långa diskussioner som inte resulterade i några konkreta åtgärder.

2. Gemensam undervisningsplanering

Kartläggningen visade också att lärarna i mycket liten utsträckning samarbetade kring att planera och utvärdera undervisningen. Nästan all undervisningsplanering gjordes på egen hand. Den gemensam planering som gjordes handlade främst om praktiska saker eller om övergripande undervisningsteman. Väldigt lite handlade om att planera och diskutera lektioner och undervisningsmetoder gemensamt.

3. Coachning

Coachning mellan lärare existerade nästan inte alls på skolorna och rektor ägnade nästan ingen tid till coachning. Detta samtidigt som lärarna efterfrågade mer återkoppling på sin undervisning från kollegor och skolledare beskrevs kollegial återkoppling som något känsligt och svårt.

Resultaten har lett till ett utvecklingsarbete där lärare gemensamt planerar en till två lektioner i veckan, lärare coachar och blir coachade en gång per månad, rektor ägnar ca 20 procent av sin tid åt klassrumsbesök och gemensamma möten organiseras mer effektivt.

Utvecklingsarbetet ligger i linje med aktuell skolforskning. De största effekterna på elevernas lärande uppnås när lärare börjar lära av varandras undervisning och när skolledare följer upp undervisningen.

Så gjorde vi på pilotskolorna

1. Vi identifierade utvecklingsområden

För att få en gemensam bild av skolornas styrkor och utvecklingsområden genomförde vi först en noggrann kartläggning. Skolledningen fick bland annat självskatta skolan med ett diagnosverktyg som utgår från resultaten i McKinseys senaste rapporter. Lärare studerade hur de använder sin arbetstid genom tidsloggning och intervjuer.

2. Och tog fram nya arbetssätt

Sedan fick lärarna och skolledningarna själva utforma ett antal nya processer och arbetssätt som utmynnade i prioriterade områden. Utgångspunkten var en rad goda exempel som hämtats från andra skolsystem.

3. Som vi sedan testade

Slutligen har lärare och skolledningar påbörjat ett konkret förändringsarbete där vi främst fokuserar på effektiva möten, gemensam undervisningsplanering och coaching.

1. Effektiva möten

En arbetsmetod för att göra mötena mer effektiva och lösningsorienterade har tagits fram av lärare och skolledningar. Ett exempel är införandet av korta tavelmöten som främst hämtat sin inspiration från organisationsfilosofin *Lean*. Genom att effektivisera mötena frigörs tid åt annat, exempelvis gemensam undervisningsplanering och coaching.

Vad?

Arbetslagsmöten ersätts av korta tavelmöten arbetslagsvis en gång i veckan och planeringstid i mindre grupper. Mer information via e-post och tydligare rutiner över lag.

Vem?

Alla på skolan.

När?

Tavelmöten en gång i veckan med arbetslaget, cirka 15 minuter.

2. Gemensam undervisningsplanering

Lärarna har tagit fram en ny rutin för att gemensamt planera nyckelmoment i undervisningen. Planeringen sker på olika nivåer där läroplansmålen successivt bryts ner och konkretiseras. På planeringsmöten planeras metoder och lektioner samtidigt som föregående planering utvärderas.

Vad?

Regelbundet planera och utvärdera nyckelelement i undervisningen gemensamt.

Vem?

I små grupper om 2-3 lärare, främst inom men även tvärs ämnen.

När?

Inledningsvis en timme i veckan på tid som frigjorts med nya mötesrutiner.

3. Coachning

Projektet har utmynnat i en modell för coachning som innehåller ett flertal fokusområden för coachning, metoder för lektionsbesök, observationsmallar samt handfast stödmaterial för coachande samtal och feedback.

Vad?

Regelbundna besök på varandras lektioner med efterföljande coachande samtal för att utveckla undervisningen.

Vem?

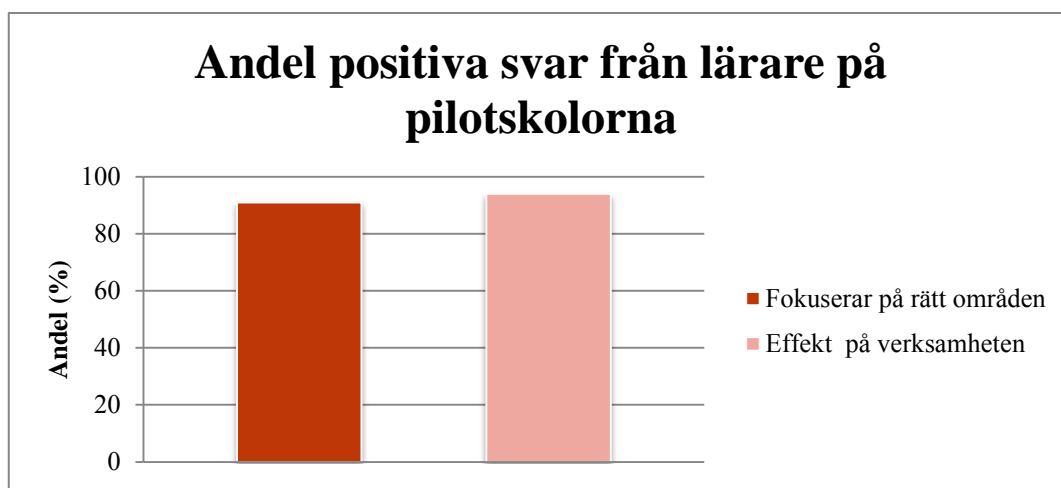
Främst kollegor som planerar undervisning tillsammans men även av skolledningen som lägger upp till 20 procent av sin arbetstid på lektionsbesök och coachning.

När?

Minst en gång i månaden ska man coacha och få coachning.

Lärarna är nöjda!

Den senaste utvärderingen från juni 2012 visade att lärarna tror på de nya sätten att arbeta. Hela 91 procent ansåg då att projektet fokuserar på helt eller delvis rätt områden. Och 94 procent trodde att de nya arbetssätten kommer att påverka verksamheten i stor eller viss positivt riktning.

Så här går vi vidare

SKL kommer att sprida erfarenheterna från projektet till andra kommuner. En teoretisk och praktisk utbildning som grundar sig på metodiken från PRIO tas fram hösten 2012.

Utbildningen kommer sedan att erbjudas till ett antal pilotkommuner. Det långsiktiga målet är att kunna erbjuda utbildningen till alla landets kommuner.

Webbinformation

Läs mer om projektet på www.skl.se/skola

Film om projektet

På webben hittar du också en kort film som beskriver projektet, dess intentioner och resultat.

Frågor och information

Arja Holmstedt Svensson, projektledare, 070-558 64 35, Arja.HolmstedtSvensson@skl.se

Information om projektet finns också på www.skl.se/prio

Skola i världsklass

De första resultaten från PRIO-projektet

Hur blir skolan bättre och effektivare? SKL och Stockholms stad har tagit hjälp av konsultföretaget McKinsey för att undersöka just detta. En slutsats från en pilotstudie på två skolor är att det framförallt behövs ett ökat samarbete mellan lärare; där lärarna coachar varandra och gemensamt planerar och utvärderar sin undervisning. För att åstadkomma det behöver rektorer och lärare använda sin gemensamma tid mer effektivt.

Upplysningar om innehållet
Daniel Berr, daniel.berr@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2012
ISBN/Beställningsnummer: 5270
Bilder: © Microsoft Corporation
Tryck: Linköpings Tryckeri AB